

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

„EDINOST“ izhaja vsako sredo; cena za vse leto je 4 gld 40 kr., za polu leta 2 gld 30 kr., za četrt leta 1 gld 20 kr. — Posamezne številke pri upravnistvu in po trafikah v Trstu se dobivajo po 20 kr. — Naročnine, reklamacije in inzerate prejema Upravnistvo „via Zonta 5“.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu „via delle poste 10 l. p.“; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Izvirni (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Naznanilo.

Občni zbor političnega društva „Edinosti“ je zaradi nekaterih zadržkov odnesen in bode prihodnje zborovanje o pravem času v časnikih naznanjeno

**za predsedništvo
IVAN DOLINAR,
tajnik.**

**V LJUDSKE ŠOLE
naj se uvede kmetijski poduk, ako
hočemo napredovati.**

Uže rajni Vodnik je pel: „Slovene, tvoja zemlja je zdrava, za pridne nje lega najprava“, in tako je prvi slovenski pesnik začel svojim rojakom Slovincem odpirati oči, ter kazati jim pravo pot umnega gospodarstva, po katerem edino je mogoče dospeti do večjega blagostanja. — Naša zemlja je zdrava in ima po svoje legi in prirodnih darovih, s katerimi je obilno obdarovana, vse óne pogoje, kateri morejo na njej živeče ljudstvo istinito osrečiti. — Ali pri vsem tem vendar ni tolike sreče, ampak prav narobe je, saj vidimo, da vzlasti po naše milej domovini revščina svoje črne peruti čedalje v širjem krogu razprostira. —

Tej črni pošasti treba je z uma svitlim mečem, z vso odločnostjo nasproti stopiti. Slovenski kmet je prebrisana glava, njegovega uma ne prekosí k malu kdor si bodi, le treba je, da bode znal ta veliki božji dar prav obračati. — Da se pa bode to godilo, treba je pred vsem drugim umne odgoje. Koliko umna in človekovemu poklicu primerna odgoja stori, in koliko se po njej v človeštva blagost more doseči, pričá nam zgodovina vseh časov. Kaj drugega je stare Grke povzdignolo na najvišjo stopinjo učenosti in blagostanja, ako ne umna in stanu primerna odgoja? — In sedanje Francoze, kaj jih je dovelo do tolike učenosti in bogatstva, da sedaj kljubu

tolikemu udaru, katerega jim je bila zadnja vojna z ošabnimi Prusi zadala, vsej Evropi imponirajo, ako ne umna odgoja? Kde nam je pa umne odgoje iskati in kako isto pospeševati? — Odgovor ni težak. — Šola, in to ljudska ali narodna šola je oni vir, iz katerega doteka, ali bi dotečati imela sladka in človeka blažéča ter življenju koristna znanost. Prvi poduk dobi otrok doma od svojih roditeljev; ker pa taisti za njegovo daljše življenje nikakor ne zadošuje, zato so v nadaljevanje in dopolnjevanje tega poduka napravljene šole. In kakor uže zgoraj rečeno, prav ljudska šola je oni vir, iz katerega naj bi izvirala blažéča in osrečevalna ter koristna znanost. — Ali sedaj nastane prašanje: ali so pa naše ljudske šole v tem smislu vravnane? — Kratek odgovor: ne. Uzrokov temu ne bom razkladal, le mimogrede bodi rečeno, da so našega zaostanka in nepravlega uravnanja naših ljudskih šol najbolj krivi iz poprejšnje in sedanje dobe nemškovalni gospodje. Oni niso razumeli ali razumeti ne hoteli pravega smotra ljudske šole, katera bi imela tistega, komu je namenjena, pripravljati za njegov pravi poklic, ne pa ga siloma oblačiti v nemško suknjo in vaditi za nemškega vojaka. Druga napaka, ki se sedaj po naših ljudskih šolah nahaja, to je tista novoizmišljena metoda, po kateri se mladini v glavo vbija toliko nepotrebnih predmetov, s katerimi ste preobloženi obe stranki: učitelji in učenci. Francozi niti po višjih šolah s takimi predmeti odraslim dijakom ne mučijo, pač pa jih toliko skrbneje pripravljajo k pravemu poklicu, in vendar smo prepričani, da v vseh učenostih ali znanostih ostalo Evropo daleč presegajo. — Kaj pomaga otroku učiti se takih učenih predmetov, kateri so, — tega sem iz lastne skušnje prepričan — še celó mnogim učiteljem neznan, od katerih, ko šolo zapustijo, pri svojem prihodnjem poklicu — pri kmetijstvu in gospodarstvu, nikake koristi ne bode imel. Ti predmetje, kakor so: živalstvo, natoroznanstvo, zemljepisje, zgodovina in drugi podobni, naj bi se le toliko podučevali, kolikor so s kmetijstvom v zvezi neobhodno potrebni. A godi se pa to prav nasprotno; podučuje se v živalstvu o morskih somih, o indijskih slonih, o grozovitih kačah; in v natoroznanstvu enako; v zemljepisju se podučuje o Aziji, o strahovitej puščavi Sahari, moj tem ko se naše slovensko polje — domača slovenska dežela in njena zgodovina niti ne omenja. Vsi ti predmetje bi se morali tako podučevati, da bi vsakteri bil s kmetijstvom v najtesnejši zvezi. — Kaj pomaga kmetovalcu vedeti o divjih zverinah, o velikih puščavah i. t. d. ako se pa ni naučil niti domaših koristnih ali škodljivih živali poznovati, z govejo in drugo živino primerno ali pravilno ravnati, lastnosti domačje zemlje in rudnin poznati i. t. d. Po vsem tem

tedaj je vidno, da je najvažnejši faktor, kmetijstvo, v ljudskih šolah še vse premalo zastopano. Po časnikih se dan na dan upije, da je treba kmetovalcu dan denaršnji drugače kmetovati, ako hoče od svojega truda imeti ugoden vspeh. Ali kaj pomaga vse to, ker preprosti kmetovalec o vsem tem pravega pojma nema, in tako iz lepih nauk, ker jih ne umeje, celo burke brije. Spisanih imamo uže lepo število kmetijskih knjig, kar nas po ene strani mora res z veseljem navdajati. — Ali kaj nam koristijo vse te kmetijske knjige, po katerih nauku se kmetovalec skoro nič ne ravna, in ako bi kateri tudi poskusil tako delati, kakor ga knjiga uči, — pa se mu morebiti ne posreči, in zato vrže knjigo na stran, ter dela po starem kopitu dalje! Uže iz tega tedaj je dovolj jasno, da treba uvesti kmetijski poduk v ljudske šole, kder bi se po knjigah tičeči lepi nauki še le v pravo dejansko življenje spravili.

Kmetijske družbe si za povzdigo kmetijstva res mnogo prizadevajo, njim vis. c. kr. ministerstvo večje ali manje zneske vsako leto v ta namen deli. Ali po pravici se mora reči, da vse te podpore vendar ne rodé želenega vspeha, in sicer prvič za to ne, ker so veščidel za namen, v kateri so podeljene, premajhne, in drugič, ker se kmetovalci zbog premalega poduka kljub vsem podporam še premalo ogrevajo za napredek kmetijstva.

Obrnimo pri tej priliki pogled na našo živinorejo in sadjarstvo. Z lepo živino, kakoršna bi morala biti, ne moremo se hvaliti. S prvega je vis. c. kr. ministerstvo podeljevalo podpore za nakup plemenskih bikov in junic zlahtnega plemena, biki so se pridajšim gospodarjem podeljevali, da bi se tako zboljšala domača naša živina. Ali skušnje so kazale, da to ni bil pravi pot v dosego tega, kar se je namerjavalo; rezultat je ostal nepopoln. In prav tukaj se sme z gotovostjo trditi, da je najpopred v vsem gospodarstvu popolne preostroje treba, še le potem smemo pričakovati obrata na bolje tudi pri glavnem faktorju kmetijstva — živinoreji. — Poglejmo najprej navadne domače vzroke nenapredka naše živinoreje. Prvi vzrok slabe živinoreje je pomanjkanje dobre goveje piče. Pridela se sicer še primerno veliko sena, a veliko večino centov ne takega, da bi ugajalo goveji živali, torej smo uže tukaj na slabem, in še tega, kar se ga pridela, izvozi se mnogo, vzlasti iz Notranjskega in Primorskega v Trst ali na Reko, kder se po prav slepej ceni prodaja. Nekdaj, dokler niso toliko sena v mesta uvažali, več in lepše živine so kmetovalci redili, kar sedaj ni več, in v tem tiči velik vzrok da peša naša živinoreja. — In kaj so nastopki vsega tega? — Gnoja ni, toraj postaja zemlja vsako leto bolj pusta in nerodovitna. Drugi vzrok slabe živinoreje je v nepravi-

vilnem ravnanju s živino. Ako bi kmetovalec ravnal po pravih umne živinoreje, gotovo bi mu tudi domačega navadnega plemena živina več dobička donasala, česar se lahko vsak pri umnih in pridnih gospodarjih prepriča. Tu nič, ali vsaj dosti ne pomaga, naj kmetovalec dobi živine še tako dobrega plemena, ako pa ž njim ravna tako, kakor je bil popreje navajen, kajti prvi pogoj uspešnemu napredku in povzdigi živinoreje je ta, da se ravna po pravih umne živinoreje. — In tu je zopet ljudska šola na pravem mestu, ker od nje bi se imelo pričakovati, da se tudi to obrne na bolje, po tem takem bi tudi nam bilo v tem obziru mnogo pomagano, ker je kmetijstvo s živinorejo v najtesnejši zvezi. Ko pa dosežemo to prvo stopinjo napredka, misliti nam je še le na drugo, namreč na večje kmetijske in gospodarske šole. — Na takej kmetijski ali gospodarski šoli bi se mladeniči o kmetijstvu v ljudski šoli dobro ali zadostno podučeni s popolnim vspehom potem učili umnega gospodarstva v vseh strokah.

Ozrino se sedaj še nekoliko na sadjarstvo. — To lahko daje kmetovalcu brez velicega truda mnogo lepega denarja. Pri sadjarstvu je tako majhen trud v primeri z drugimi kmetijskimi deli, da skoraj ni imena vreden, vendar pa se v rodovitnih letih stotero izplačuje. In prav v tej stroki kmetijstva bi si lahko mnogo pomagali. — Ne rečem, po nekaterih krajih se je v poslednjih 10—20 letih še precej sadnega drevja nasadilo, a vendar še ni dovolj storjenega, vzlasti ne po pravih umnega sadjarstva.

Naš kmetovalec se tudi v tem le še veliko preveč starega kopita drži, ter z ilovico in „fovcem“ drevesa požlahtnuye. A kako ravna pozneje z odraslimi drevesi? — Ako mu kako vejo odseka, razmesari ga tako neusmiljeno, da je grdo videti tako drevo z razcepanim v zrak štrlečim češarkom. Ali more tako drevo uspešno rasti in sad roditi? Podpore, katere naj bi se za prospeh umnega sadjarstva, vzlasti za napravo šolskih drevesnic občinam podeljevale — uže nekaj časa sem se popolnoma izostale, tako da gremo v tej stroki vedno nekako bolj po malo nazaj. In tukaj velja zopet resnica, da dosežajo take podpore pri posameznikih želeni vspeh še le potem, kadar se bode sadjarstvo v ljudskih šolah dejansko podučevalo. Po knjigah in časnikih leži mrtvih mnogo zlatih nauk, katere je treba v življenje poklicati, ako hočemo imeti korist od njih. In kde bi se to lažje zgodilo, nego v šoli, kder bi se iz vseh, za kmetovalca pisanih poučnih knjig beseda v dejanje spremenila. Torej še enkrat živo poudarjam, da pri temelju je treba začeti zidati, to je, v ljudsko šolo treba je uvesti kmetijski poduk, in še le potem nam je pričakovati pravega uspeha od drugih kmetijskih šol, popotnih učiteljev i. t. d. Ker je pa kme-

PODLISTEK.

O ZADEVI „Glasov s Primorja“

Zdaj, ko je I. del teh „Glasov“, — t. j. slovenskih napevov, katere je zložil moj najstarejši brat Avgust, 30. maja 1879. l. v 32. letu svoje dobe umrlí c. kr. učitelj v Gorici, — poromal v beli svet, zdi se mi primerno, nekaj spregovoriti o njih, a to toliko bolj, ker se g. založniku ni zdelo umestno, da bi bil tem „Glasom“ dodal tudi predgovor!

Predno se je odločil marljivi g. Krajec založiti „Glas s Primorja“, dal je bil novomeškemu strokovnjaku v pregled skladbe, katere sem bil jaz namenil za tisek. Izborni muzikalni veščak je odobril po večem vse skladbe, le dve je svetoval odstraniti — in to „glede na njiju besede, ki ne bi koristile našemu narodu“. Da si jaz nisem bil tega menjenja, da bi se odstranili skoro najboljši skladbi, udal sem se vendar nazadnje, nadomestivši ji s pesnijo „Domovini“ in „V spomin Matiju Doljaku“, a le zato, da bi se podjetje vsaj pričelo.

Skladeb v I. zvezku pa ni pregledal le novomeški glasbenik, nego tudi drugi odlični veščaki, ki so uže prej me bili navdušili, da

je dam na svitlo. Žal mi je le, da je I. del teh „Glasov“ prišel na svitlo s precejšnjimi tiskovnimi pomotami. A za to jaz nisem odgovoren, ker g. Krajec mi korekture ni prepustil, češ, da je nekaj presitno pošiljati iz Novega mesta v Loke revidirati tiskarije, ter da za dobro korekturo uže poskrbi. Upam pa, da bode količjak spretni prevodja sam si znal popravljati tiskarske pogrške ter obečam, da v prihodnje sam sprejmem korekturo, da bode delo popolnejše tudi na to stran.

Kar se tiče harmonizacije, želel bode marsikedo, da bi se bilo tu pa tam še kaj popravilo; toda jaz se po vsem ne morem strinjati z onimi, ki naše pesnike in skladatelje preveč popravljajo. — Glede originalnosti bi sodil, da so vse pesni v I. delu izvirne, izvzemši 3. „Podoknica“, o kateri sem se moral, žal! prepoznati, t. j. ko je bil zvezek uže dotiskan, sam prepričati, da ni izvirna, sicer bi je ne bil uvrstil „Glasom“. Stvar je pa taka:

Rajniki moj brat je imel navado, da je pod vsako svojo skladbo zapisal leto in dan, ko jo je zložil. (Jaz sem inter parenthesi v obsegu zabilježil dotične letnice radi tega, da se more iz njih sklepati, kako je rajniki komponist z leti napredoval). Dobivši zapuščeno preminolega skladatelja v roko, najdem mej njo tudi to, „Podoknica“, katera se mi je jako dopadala. Pokažem jo nekaterim gospodom, večščejšim od mene, vsi so mi jo prav hvalili. In ker sem dobil pod njo bratov podpis z datumom, mislil sem si,

kakor so strokovnjaki, ki so jo videli, tudi ménilí, da je to Avgustovo delo. A študirajoč te dni neke nemške „Liederkomponiste“, od katerih se je tudi rajniki brat dosta učil, moral sem spoznati, da ta „Podoknica“ nič drugega ni, nego okrajšan Alojzij Edenhoferjev „Wiegenlied“, le da je Avgust priplel tej pesni sicer lepi bariton-solo. Tudi poezija je Ernst Fischerjeva, katero je skoraj gotovo na slovenski jezik preložil.

Iz povedanega bi sodil, da te pesni Avgust sam nij imel za „svoje“, nego le za imitacijo omenjene Edenhoferjeve; mene je motil, kakor rečeno, datum in Avgustov podpis tako, da sem to pesen uvrstil „Glasom“.

Ker ljubim resnico in želim „vsakemu svoje“; ker se dalje dá ta pomota opravičiti in se take pomote lahko in tudi drugod godí: — objavljam stvar tukaj nádejaje se, da mi nikdo preveč ne zameri radi nje.

Gledé ostalih pesni pa mi bode všeč, če se kateri veščak z obširnišo kritico oglasi. (To storiti mi je zagotovil g. Vojteh Valeata v prihodnjem „Ljubljanskem Zvonu“). Sodniki torej, katere je ovenčala Evterpa, prosim, da o „Glasih s Primorja“ izrazite svoje menjenje! Vaši pravični sodbi, ugodni ali neugodni, poznižno se klanjam ter Vam uže vnaprej izrekam srčno hvalo!)

Janko Leban,

narodni učitelj in urednik „Glasom s Primorja“.

*) Slavno uredništvo „Soče“ v Gorici najljudneje prošim, da ponatise to vrsto. (Pis.)

Odlomki iz mojega dnevnika.

(Spisuje Samovtč.)

(Dalje.)

Vse je okrog nas gorelo, granata je počila pred našo kompanijo, višji lajtenant z obema lajtenantoma so smrtno zadeti pali, moj prvi tovariš, višji lovec, dobil je v istem hipu kos železa razpokle krogle v čelo, da se je tudi on mrtev zgrudil. Strašen prizor prvih žrtv me je hudo zadel.

Zdaj sem jaz prevzel komando nad kompanijo. Ponos me je nekako ohrabil, če tudi sem bil malo skušen in izkušen. Flajšman je bil odslej moj svetovalec, pridružil se je, da se ni treba bati, naj le za zidom ostanemo, in kadar bodo črni Afrikaní hoteli čez most navaliti, takrat pa pojdemo na cesto in bomo streljali na nje. Res sem tako komandiral in večkrat odbil naskok na naša dva nerabljena topova, toda smrt je kosila neusmiljeno naše fante. „Večna bo Slovencev čast“, naši fantje so bili hrabri in zares junaki. Dobro smo znali, da moramo na mestu ostati, dokler ne pride drugo povelje; tudi če ima zadnji pasti, zato pa smo se držali ko levi, vsako stopinjo zemlje je plačal sovražnik se svojo krvjo.

Solnce je uže visoko stalo in hudo pripekalo, ko nas je drugi oddeljek promenil na nevarnem mestu, malo četico sem odpeljal z bojišča, vsak peti je pal. — Pripeljal sem bil

tijstvo čini in najboljši pripomoček, da se ljudstvo ohrani blago in pobožno, torej je tudi v tem obziru njega temeljiti poduk neobhodno potreben, kajti tako se plemenita srca milega slovenskega naroda še bolj oblažijo in pri dobrem gnetnem stanju zacelijo se marsikateri družbinske rane, katere žalibog le še preveč razjedajo naše narodno telo.

Naj velja ta beseda vzlasti vam, č. gospodje slovenski deželni in državni poslanci, vam, katerim je ljudstvo dalo svoje zaupanje, da delujete v njegovo duševno in telesno blagost. Povzdigajte na merodajnem mestu svoj glas, in pridobite svojemu narodu onega poduka, katerega tako močno potrebuje, da sebi in svojim mlajšim zagotovi srečnejšo bodočnost.

Z.

Dopisi.

Iz Voloskega okraja, dne 22. marca.

Da ste vrgli Cuderovo poročilo v koš in niste hoteli o njem besed zglubljati, ima gotovo ta urok, da ste dvomili o pristnosti (*), kakor mnogo njih. Vendar so tako odlični dokazi za pristnost, da mora vsak dvom zginoti in gotovo se je iz nedvomnega prepričanja odločil tudi naš dr. Dinko Vitezić, da je vladno interpeloval o tej zadevi.

Cuderovemu poročilu pripisujem jaz tako važnost, da bi ga želel videti na slovenski jezik preloženega v rokah vsacega kmeta. Kajti obseza cel brezvesten načrt „irredentovske“ stranke. Tu naj bi videl kmet v zraku italijanske nesramnosti, kako ga hoče „irredentovec“ podminati in uničiti za to, da bi na našej zemlji razpel svojo trobojnico, ter gospodoval nad nami, *sušnjimi*, ki smo tako prodrzni po njegovem mnenju, da smo gospodarji lastnega premoženja! Naj bi videl, kako nas hoče „irredentovec“ razdražiti, *nahujskati* jednega proti drugemu do mejskega sovraštva za to, da bi v motni vodi ribe lovili. Videl naj bi, kako nas hoče v dolge zakopati, tedaj materialno uničiti in tudi duševno s tem, da nam odvzame par bornih narodnih šol ter zabrani vsak razvoj. Videl bi, kako namerjavo v klci zadušiti prizadevanje biskupa Dobrile, ki hoče od pomoči z deskim seminarom silnemu pomanjkanju duhovnov.

Naj lepše je na vsem tem, da se hoče, kakor pravi, posluževati v dosegu gujusnega namena bolj veljavnih slovenskih mož, katere hoče nekako na limanice loviti, češ, da jih je mnogo, ki ne spoznajo volka v ovčji koži. Tu je delal račun brez krčmarja in povedal pravo pravcato oslarijo, ker odličnim slovenskim možem nij treba izposojevati si razuma od Cudera. Hotel pa je reči, da se bode posluževal ali propalil individuvov alj pa ljudij, ki so sicer čestilakomni a ne umejo, vsled male ali nikake omike, prizadevanja rodoljubov. Na te treba paziti posebno, ako jim je „sreča“ mila, da morejo v žepu mešati nekoliko srebrnjakov, da se čuje.

Od dne 22. februarja 1880, dne onega poročila je minolo leto dni in več, tedaj uže toliko časa, da je moglo seme, ki se je po omenjenem poročilu imelo posejati v prvej vrsti po našem okraju, pognati kal. Pamitni je, da je prva i glavna naméra „irredentovska“: *nesloga, sovraštvo, demoralizacija*.

Tri občine so najbolj odlične v tem okraju. Prva je Kastavska. Ona je trdnjava slovenskega gibanja v Istri. Zato se je vžil proti njej glavni, še strašno prodrznostjo izumljeni naskok. Borba je trajala dolgo in desegla lani vrhunec.

* Ker bi bil dopis za 12. št. prepozno došel, ga nisem precej odposlal, se tedaj iz 12. št. prepričal, da ste v istini tako sodili (Pis.)

** Prihodnjic ga objavimo ter mu še kaj pristavimo (Uredn.)

Mnogo je trpela ta občina a pobjedila, zmagala je naposled. Vse kuksanje je bilo zaman. Ostala je združena i močna ter si izbrala odbor, ki možato zastopa tako odlično hrvaško obino. Posrečilo se jej je, pridobiti si tajnika izobraženca, jurista, domačina. Nje glavar terja s tako odločnostjo i temeljitostjo od okr. glavarstva hrvaške dopsa, da sme biti vsem drugim, mnogokrat premehkim občinskim načelnikom vzor. Vsa čast Kastavcem!

Drugo i tretjo občino mislim Materijo i Podgrad. V Materiji nesloga kaj lepo cvete. Res je, da so prvi uroki osobna nasprotstva; ali komu bi se ne zazdelo po Cuderovem poročilu, da je zlodjeva roka vmes, ki vporablja malenkostna domača nasprotstva za svoj zli namen. Vsaj se odlikuje Materija po odločnem slovenskem značaju. Prav tako Podgrad. V Podgradu se je počelo nekaj časa sem na bolje obračati. V občinski urad se je uvedel slovenski jezik. Ali, evro, kako se sedanji župan napada, „podminuje“. Ne od možakov-veljakov, nego baš kakor smo rekli, od propalih individuvov i ljudij brez vse omike a z veliko čestilakomnostjo.

(Podgradski „Comitato d'azione“ je, v podobi rečeno i tamošnjim razumnikom doumljivo: „čreca jablana“ i „prisoljen buc“), kar oboje nij dobro i prilčno, kakor ne Pilat v veri. Ako ve kdo, naj pove za lepšo družbo).

Pozor tedaj povsod! Kastavci so za izgled. Varujmo se krivih prorokov, kakor garjevih ovec. Imejmo vedno na misli svojo korist i ne dajmo se zapeljati od ljudij, katerim služijo lepe besede i — rakija, za katerimi pa se s prstom kaže. Mislimo vedno na svoje močstvo, poštenje i čast. „E così sia“! recimo s Cuderom, da se bode znalo, da smo „tukaj“.

Politični pregled.

19. t. m. je prejel naš cesar od ruskega carja pismo, v katerem mu opirajoč se na gorko sožaljenja cesarja Franc Jožefa, izreka ruski vladar v pretresajočih besedah globoko čutečo zahvalo in trdno vero, da boste dve državi in vladi, kateri veže toliko skupnih in slavnih spominov, v prihodnje delati v neskaljenj zlogi na trdnem stališču evropskega prava za ohranitev miru in velike kulturne namene tega stoletja. Bog daj!

Naš cesar je ukazal, da ima ulanski polk št. 11 za vse čase nositi ime carja Aleksandra II., za njegovega lastnika pa je imenoval carja Aleksandra III.

Vsled sklepa gosposke zbornice se je določila doba za ugovore zoper zemljiški davek od 1. marca do 15. junija.

Hohenwartov klub ni zadovoljen z načrtom od vlade predloženega borsnega zakona, ker mu je premehek, zato je izdelal drug načrt, kateri je poslanec Obreza predložil državnemu zboru.

Poslanskej zbornici se je dne 22. t. m. izročila vladna predloga ministra za bogočastje in poduk, po kateri naj bi se na srednjih šolah nastavljenim učiteljem in profesorjem v službeni čas vstevala tudi tista doba, v kateri so bili suplenti.

V tej seji se je začela tudi splošna debata o skupnem znesku zemljiškega davka.

Te dni se bje v državnem zboru najtrši boj, ki odloči, ima li sedanja njegova večina bodočnost, ali ne, obravnuje se namreč zemljiški davek. Levica računa na to, da se desnica razcepi, da je zapuste nekateri nemški poslanci z Štajerskega, gornje Avstrije in Tirolskega ker tem deželam zemljiški davek ni ugoden. Nadejamo se, da levicariji tudi to bitvo zgube, ker si ne moremo misliti, da bi nemški avtonomisti

* bueniti — poljubiti.

zatajili svoje prepričanje ter izdali ljudstvo levicarjem za lecnato jed.

Zadnje sabote se je sklenol prestop v specialno debato z 230 proti 94 glasov. Centralisti so strašno pobiti, vlada se je s tem vridila.

Pristojbine pri dedovanju kmetijskih posestev se imajo znižati; pri prodaji posestev iz ene roke v drugo se zniža pristojbina od 3½ na 3 odstotka. Če pa pride posestvo na otroke, plačeval se bo le polodrugji odstotek, če je kmetstvo posestvo vredno nad 1000 gld. pri manjši vrednosti pa le ½ odstotka. Za kmetstva posestva se smatrajo taka, katera obdeluje posestnik sam z svojo družino.

Z naučnim ministrom Conradom večina državnega zbora prav nič ni zadovoljna. Posebno njegovo vedenje pri novem šolskem zakonu je zbudilo veliko nevoljo. Šolski odsek gosposke zbornice je namreč ta zakon tako predručal, da ga poslanska zbornica zavrzé, ako bi jej došel nazaj v gosposkej zbornici po teh promembah sprejet. Naučni minister pa se nič ni trudil, da bi zagovarjal sklepe poslanske zbornice. Lahko se tedaj zgodi, da bo baron Conrad moral prepustiti ministerski sedež drugemu možu.

Fm. Württemberg je popustil poveljništvo v Bosni ter pojde v Levor; Fm. Dahleu, ki je bil doslej njegov namestnik, prevzel je bosniško vlado.

Zoper socialiste se je začelo ostreje postopati, ker je gotovo, da imajo zveze po vsej Evropi, glavno ognjišče pa na Švicarskem. Ruski časniki tedaj zahtevajo ostre naredbe zoper Švicarsko, veliko carino na obrtniške njihove izdelke ter jej preté celo z Nemčijo. Na Dunaji je policijsko vodstvo ostro zapovedalo vsem gostilničarjem, da mora vsak tujec, katerega prenočé, v dotično knjigo lastnoročno zapisati svoje ime; taki in enaki zaukazi so se dali tudi drugod; organom javne varnosti je naložena posebna pazljivost na tujce in sumljive osebe. V Berlinu in Parizu so zadnje dni mnogo socialistov zaprli.

Zadnje nedeljo so v grob položili umorjenega carja; vsa njegova družina je jokala. Red je bil najlepši.

Ruski cesar je uže začel javne zadeve predručevati, potrdil je mej drugim nov policijski red po svobodnejših načelih.

Novi ruski car se je krepko poprijel vlade. Na velikočoz je sklical zemstva (deželne zборе), da bodo volila poslance v državni zbor. S tem stopi Rusija v vrsto usavnih držav po carjevi volji. Take državne preuredbe doslej še ni zapisala zgodovina, ker povsod se je morala ustava se silo, z revolucijo priboriti.

Novi ruski car Aleksander III. je izdal ta le oklic: — „Vsegamogočnemu se je vzdvidlo, Rusijo tesko udariti in na oni svet poklicati njenega dobrotnika, carja Aleksandra II. Padel je pod bogokletnimi rokami morilcev, ki so večkrat segale po njegovem dragem življenji. Stregli pa so mu po življenji, ker so v njem videli zavetje in obrambo velikosti Rusije in blagostanja ruskega naroda. Uklonimo se pred voljo Božje previdnosti in pošiljajmo k Vsemogočnemu svoje molitve za mir čistej duši našega umrlega očeta. Mi stopamo na svoj od svojih pradedov podedovani prestol ruske države in z njo nerazrušljivo združenega carstva Poljskega in velike kneževine Finske. Od Boga naloženo si tesko breme sprejemamo v trdnem zaupanju na njegovo vsemogočno podporo. Naj naše delo v korist naše ljubljene domovine blagoslovi in naj vodi našo moč v srečo vseh naših zvestih podložnikov.“

Ponavljajoč pred Bogom vsemogočnim storjeno obljubo svojega očeta, da hočemo v mislu svojih pradedov posvetiti vse svoje življenje skrbi za blagostanje, moč in čast Rusije, zahtevamo od vseh svojih zvestih podložnikov, naj združijo pred oltarjem Najvišjega svoje mo-

ltev z našo, ter jim ukazujemo, da nam in našemu nasledniku nj. carske visokosti, velikemu knezu prestola nastotniku Nikolaju Aleksandroviču prisežejo zvestobo. Dano v St. Peterburga leta 1881 po Kristovem rojstvu, prvem letu našega vladanja*.

Zoper Rusakova i njegove tovariše se ima danes vršiti sodna obravnava. Zatočencem se je 22. t. m. izročila zatožba ter velelo, naj si priskrbe dokaze, da niso krivi. 60 prič je uže vpisanih zoper nje in 11 strokovnjakov.

Na mestu, kder je bil car umorjen, zidala se bo cerkev, da se tako kraj hudobije posveti v kraj pobožnosti.

Voditelj ruskega ministerstva zunanjih zadev Giers je poslal okoliščno vsem ruskim poslancem. V njej poudarja on, da se car posebno posveti notranjemu državnemu razvoju, civilizaciji, socialnim in gospodarstvenim prašanjem, vnanja politika bo miroljubna, naslanjala se bo na spoštovanje pravice in pogodeb, Rusija ostane zvesta svojim prijateljem. Pred vsem bo skrbela zase. Od nje notranjega dela je more odvrniti le dolžnost, da brani svojo čast in varnost.

Ker je dokazano, da se je carjeva moritev skovala na Švicarskem, zato je rusko ljudstvo vse razjarjeno na to deželo; časniki zahtevajo, naj se ruski poslanec pokliče iz Švice, naj se Švicarji preženó iz Rusije, preté jej celo z Nemčijo.

Dokazano je, da so nihilisti v zadnjih sedem tednih v Peterburgu napravili nad 70 centov dinamita. Kemikarja, ki je delal bombe, zasačili so in zaprli.

Francoska vlada je po sklepu obeh zbornic razpisala eno milijardo frankov zajma, da dovrši postranske želenice, kanale in popravi luke, in podpisalo se je 45 milijard, samo v Parizu 18 milijard. Francoska ima res denarja, kakor črepi.

V Rumuniji je 26. t. m. proglasila narodnega skupščina svojega kneza za rumunskega kralja.

Kako dobri prijatelji so Nemci Poljakom, to kaže „Allg. Ztg.“ ki trdi da so Poljaki krivi carjevega umora. Ta hudobna laž bi morala Poljake tako zadeti, da za vedno obrnó hrbet Nemcem, ter se tesno oklenó svojih bratov Slovanov.

V Lugani na Švicarskem so revolucionarji zadnje dni imeli shod, sklenoli delati priprave za splošno revolucijo in razdelili mej sabo svoje posle. Nekega Ciprianija, ki je bil odločen, da bo na Laškem delal propagando, zapre so italijanske gosposke, ko je prišel v Rimini.

Mej Angleži in Boerci se je sklenol mir, poslednjim je v dotičnej pogodbi zagotovljena popolnoma samostalnost, pripoznavajo le imensko angleško kraljico za svojo vladarico ter dopuščajo, da bo angleški poslanec prebival v glavnem Transvaalskem mestu. — To je angleškej slavi i mogočnosti velik udarec.

DOMAČE STVARI.

Našim č. gg. naročnikom! Nujno prosimo vse tujaj mesta bivačoe gospode, katerim 1. marca naročnina poteče, naj jo kmalu ponovó, in druge, kteri so se bili pismeno za naš časnik oglašili, naj naročnino za prvo poluletje pošlejo. — Mi moramo velike troske za časnik vsak mesec proti plačevati.

H krati uljudno pozivljamo, naj se nam obilo novih naročnikov oglaš!

Cena „Edinosti“ je tiskana listu na čelu.

UPRAVNIŠTVO.

vtrujene fante zopet k bataljonu, obleko smo imeli vso raztrgano in preluknjano, kajti bili smo v istini tarča sovražniku. Ko vse sporočim majorju, da je pal stotnik, vsi trije častniki, starši višji lovec in 72 mož, prišlo so mu solze v oči. Roke so me začele boleti, ker sem bil ranjen in treba je bilo iti v bolnico, ter sem uže popoldne odpotoval v Milan.

V bolnici so bile usmiljene sestre, nekatere mlade in prav lepe tako, da se je človek mej vzvišenimi duhovi čutil, postrežljivo so bile ko angelji in miločne ko matere. Necega dne je prevezavala lepa, mlada, 19 letna usmiljena sestra mojo roko, ko preveč zategne, rekel sem po slovenski: Ah, boli! Takoj se je zbudil v nje srecu domorodni čut: Ali ste Kranjec? vprašala je i nje črne oči so zažarele ko jutranja zarija, debela solza je kapnola na moj obraz, oba sva bila ganjena. — Ko sva se po domače razgovarjala, kde je eden in drugi doma, vstopila je načelnica ter pretrgala prijazni pogovor, kajti nobena ni smela z bolniki družega govoriti, nego potrebne stvari in otšla je z njo, izgovarjajoč se, da mi je morala v drugo rano prevezati. Bila je iz Postojne doma, in stopila je prostovoljno v red usmiljenih sester ter šla na Laško v bolnico.

Nisem dolgo zamišljen sedel na postelji, vrata se odpro in — angel v redovni obleki vstopi s kupico dobrega vina rekoč: Poslužite se, ubogi domorodec in okrepite se malo! Ker je po bolnicah v vojni mnogo nereda, bila mi

je usmiljena sestra res skrbljiva mati. Rada je zahajala k mni, če prav jej ni služba velevala, vrla Kranjca na ptujem me je osrečila mej ptujimi ranjenimi, da sem lažje prebil muke.

Nekega dne popoldne nas je zdravnik pregledal in še tisti dan sem z družimi ranjenimi bil premeščen v drugo bolnico daleč od Milana, moja strežnica ni nič o tem vedela, odpeljan sem bil zoper lastno voljo, s teškim srcem sem gledal po mostovžu, da bi jo še enkrat pozdravil, toda ni je bilo; nje tovarišci sem izročil zahvalo za postrežbo, pozdrav je moral zaostati. Minolo je nekoliko dni, ozdravel sem in zopet k bataljonu v krog prijaznih tovarišev prišel. Drugi dan uže, predno smo zopet v gorovje odmaširali, dobil sem pred bataljonom svetinjo brabrosti. Prej nisem čutil ponosa, pa ko se mi je rudeče-beli trak na prsih majal z srebrno svetinjo, ohrabil sem se še le, kajti v tistih časih se je srebrna svetinja še redko nahajala; malo je bilo srečnih, ker se je zelo štedilo s podelitvijo zaslug za hrabrost. Odslej pa sem bil bolj viden, nego prej, tudi Italijani so se ozirali na me. Ni mi še rastle mišja dlaka pod nosom in vendar sem uže vojaško precejšno stopinjo imel. Stupica in njegova tovaršija so nas kratkočasili na popotovanji, včasih pa mi prav ti poredneži preglavico delali.

Nekega dne je bilo povelje dano, da se imajo plašči razviti in okrog telečjaka nositi, vse je sleklo plašče, pred Stupico je prav tedaj stotnik stal; ko se ta plašča znebi, videl je

stotnik, da nema košuljo, da je kar na golem životu plašč nosil. „Kaj ti sakrameška Stupica! kam dela srajco? zakaj ne ti obleku plašč, riba tojga koža, ti ne soldat, ti svinja!“ Stupica, ki je le eno košuljo imel in še to prodal, bil je v zadregi, iz katere si je pa znal k malu pomagati, rekel je: Spad avrtam, ko smo zadnjič blizu Koma bili, se spominjajo, da je bil „alarm“, jaz sem obe košulji opral in ju obesal na grmovje, plašč sem oblekel in ga uže 10 dni nisem slekel, pa sem šel nekaj „fasat“, takrat je začel tambor alarm bobnati, da smo se hitro zbrali, in tako sem košulji tam pustil. Stotniku se je to dobro zdelo, da ima take točne vojake in zato mu je dal drugi dve košulji z voza. Ker je pa Flajšman tudi le polu košulje imel, moral mu je Stupica eno dati, rekoč, da uže pri kakšnem Italijanu katero dobi. Nekega večera je Flajšmanova tovaršija napravila v vasi Forno tik švicarske meje veliko hrupa. Pili so v krémi konec vasi vsi trije, katerim se je še Palčič pridružil, pod plaščem je prinesel svinjsko pleče, rekoč, da ga je našel. Zrezali so ga ter pojedli in pili, kakor bi bili vsi gobo v sebi imeli. Ko jim je dobra kapljica v glavo ušla, začeli so peti prav po fantovski, kajti bili so ubrani pevci. Tudi ondotni fantje so bili v krémi, pa so hoteli zabavljati in so peli mej petjem naših fantov. Flajšman, ki je bil velik in junak, meril jih je hudo, čelo se mu je grbancilo, kakor bi se bilo h hudi uri pripravljalo. Priduševal se je tako krepko, kakor bi

bil smreke podiral, tovariši ga tolažijo, naj bo miren, toda potkal si je na široka prsa, kakor bi bil po sodu udrihal, kakor blisk je bil na mizi, mogočno je veleval fantom, naj se spravijo iz kréme, znal je dobro laški, na konci pa je malo po lombardskem narečji zavil, da je Lahe spekel, kakor bi jih bil gad pčit. — Hrup nastane in ko je patrola do kreme prišla, porival je Flajšman vso laško gardo iz kréme in sicer tako, da so rogovileži ulomili vrata in vsi s Flajšmanom vred na cesto se zvalili, kajti za njim so porivali tudi drugi trije; Palčič pa je steklenice metal za njimi. Vasčani so se zbirali in hudovali; vso četvorico je velel stotnik v neko kuhinjo zapreti, pred katero hišo je straža stala, hodili smo jih gledat, kakor ujete miši, ti so pa na ognjišču sedeli in peli, da je bil prav koncert. Da je bila stvar važna, vzel je Stupica metlo v roko in je delal kakor bi bil na kitaro igral.

Ko se je solnce skrilo za gore, uže smo zopet odrinoli, Bog ve kam, in vesela družba si je pa potu razgovarjala, kako so Lahe pretepavali, stotnik je mej maršem to četvorico dobro očel, Flajšmanu je dejal: Tobo ga bom dal na bank in ti Stupica bos tepla lumpa, sakrameška ga je naredilo škandal, zakoj tepla Italiener? Palčič se je precej oglašil rekoč, da so zabavljali na „tedeske“ i. t. d. pa da bi jih bilo treba drugače namahati.

(Dalje prih.)

Cesarjevič Rudolf se je 17. t. m. napotil iz Egipta v Palestino in despet 28. v Jafu. On na svojem popotovanju vsak dan zapisuje v dnevniki svoje dogodke ter jih misli pribečiti.

Davek od hišne najemščine za Trst je bil določen v poslanske zbornice dne 19. t. m. Dovolila se je 13 letna prehodna doba tako, da se bo prvo leto plačevalo 35 odstotkov, potem pa vsako leto 5 odstotkov več, tedaj po minolih 13 letih ves davek. Odmerjen je ta davek z 26 $\frac{2}{3}$ odstotkov od čiste najemščine. Vsi štirje tržaški poslanci so se gorko potezali za olajšavo tega davka.

Volitve v tržaško mestno svetovalstvo. C. k. deželno namestništvo vabi volilce II. in IV. mestne volitvene skupine, potem volilce V. volitvenega okraja tržaške okolice k volitvi starih novih poslancev v mestni, oziroma deželni zbor. In sicer bodo volili: volilci IV. skupine 4. maja od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne enega poslanca; volilci II. skupine 6. maja od 11. ure dopoldne do 1. ure popoldne dva poslance; volilci V. okraja (Bazovica, Bane, Trebeče, Padrič in Opčine) 8. maja od 9. ure dopoldne do 2. ure popoldne. Volitev II. in IV. bo v dvorani mestne hiše, V. okraja pa v šolskem poslopju na Opčinah.

V tržaški škofiji je po novem imeniku 223 duhovnikov v dušnem pastirstvu, 18 kateketov, 18 v družih službah, 5 pri mornarici, 2 v naukih, 41 v pokoju (mej temi 18 v družih škofijah). Vseh skupaj 307. Iz družih škofij je 9 duhovnikov. Redovnikov je 44. Kanonikov je v Trstu 7, v Kopru 6, kuratnih kanonikov 7, prazna sta 2, kornih vikarij 8 nastavljenih, 1 prazna; župnijski nastavljenih 93, praznih 21; vikarij 2; kuracij nastavljenih 22, praznih 7; kapelanij pri podružnicah nastavljenih 51, praznih 13; župnijskih kooperatur nastavljenih 99, praznih 38; samostanov 6, in 2 hospica; število duš 300.987.

Pekarice iz Škedenje so od nekaj uže slule kakor vrle krušarice, ktere so menda prve začele kruh peči in prodajati; i od teh so se potem tudi druge Brskice navadile krušariti. — Kakor pisatelj tržaški A. Craspe piše, bili so hlebeci ročice ali „bige“ Škedenjk nekaj toliko na glas, da so l. 1756 i 1764 nekatere teh krušaric povabili na Dunaj, da bi se od njih dunajčanje navadili — tudi tak kruh si napravljati, kar pa ni obveljalo — menda zavolj različnosti jezika.

Klanec je sloviti zgodovinar Kandler poitaljanec v S. Pietro di Madras. To ime si bo vsak trezni mislec naravno i doslovno tolmačil: S. P. di Madras priliči imenu mesta Madras v izhodnji Indiji, potem bo morebiti Klanec (S. Pietro di Madras) kaka naselbina Indijancov na Krasu in Klančani potomci Indijancov. Tacih zgodovinskih i topografskih spak nam tujei preveč vrivajo. Kraj, kjer cerkva in duhovnja stojite (po Kandler S. Pietro di Madras) po naše se kličo: S. Peter na ali pri modrasah.

Olajšave pri trgovini v Trstu. Vlada je državnemu zboru izročila postavni načrt, po katerem naj se v Trstu odpravi pristojbina za pilote. Ta pristojbina se je uvela z ukazom trgovinskega ministerstva od dne 9. marca 1850. Ker v Trstu ni treba, da bi piloti vodili ladje v prisanišče in luko, zato ta pristojbina ni bila opravičena, tedaj je prav, da se odpravi. Druga olajšava se uvede v dejanje 1. aprila. Za prevajanje blaga s železnice v skladišča je doslej računila železnica 2 kr. od 100 kilov. Ta pristojbina v prihodnje popolnoma odpade, ali se pa zniža na polovico ali četrtinko. Pristojbina za rabo žrjavov se je določila za ves dan na 8, in za poludne na 5 gld. Razen tega prevzame železnica s 1. aprilom vsa težakša dela pri carinskem (colnem) uredu za polovico sedanje pristojbine.

Tržišče na lesnem trgu. Naš rojak inženir Živic je izročil mestnemu svetovalstvu ponudbo za pokritje tržišča na lesnem trgu. Po tej ponudbi bi mesto plačalo podjetniku 95.236 gld. v 42 polletnih obrokih, dobilo pa v last tržišče takoj po pokritju, ki se ima v enem letu dovršiti. Ponudba je mestu ugodna, ker se je preračunilo, da bi ono imelo na leto stroškov 8656 gld. dohodkov pa iz najemščin 8880 gld. Nadejamo se, da mestni očetje, ki se uže toliko let pečajo, to stvarjo, to ugodno ponudbo sprejmo.

Lloydovi parniki bodo od 2. aprila počeni iz Trsta v Benetke ob enajstih zvečer odhajali, i ne več o polnoči.

Pogumna deklica. Predzadnje saboto je nek fakir na bolandskeji ladiji vso obleko napolnil z ukradenim kavo. Mornarji pa so to opazili ter ga izročili stražniku, ki ga je k policiji tiral. Ali na poti je ušel, ves upeljan stražnik je za njim tekkel terupil: „Ferma il ladro!“ Te besede opozorijo mlado deklico Ivano P. Naglo skoči pred fakirja, zgrabi ga za prsa ter tako krepko drži, da se ni ganil. Tako držečega izroči stražniku ter ga spremi do policije.

Roditelji, pozor! Te dni je policija tukaj zaprla 52 letnega deda — ali bolje rečeno, volka, ki je zapeljeval majhne deklice. Čaka ga velika zaslužena kazen. Opominjamo roditelje, naj ne puščajo otrok na ulicah, vzlasti po mraku; saj vedó, koliko izmečkov in sodrge se po Trstu poriva.

Našim bralcem, kteri so delalskega stanu, priporočamo, naj dobro prečitajo današnje oznanilo na zadnji strani: „Samoupravno društvo za zavarovanje pokojnin“. — Stvar je važna, in tisočim je tu odprta pot, po kateri si morejo

za stare dni sami pomagati. Da je vse v dobrih rokah, temu je porok bogata in izvrstna banka „Slavija“.

Odlikovanje. Kanalski in ajdovski občinski svet sta izvolila grofa Coroninija za častnega občana. Čujemo, da store to tudi druge občine po Goriskem. Prav tako!

Goriški mestni svet je poslal posebno deputacijo h grofu Coroniniju prosit ga, naj bi zopet sprejel poslanstvo za goriško mesto. On se je zahvalil za zaupanje in rekel, da sprejme poslanstvo.

Istrska zastavna pisma. Istrski deželni odbor je prosil deželno namestništvo, naj se pri finančnem ministerstvu potegne za to, da se pri-puste na dunajsko in tržaško borso od zemljiško kreditnega ustanova za Istro izdana zastavna pisma.

Ljudsko štenje v Ljubljani je dovršeno, kakor poroča „Slov. Narod“. Izmej 24.618 prebivalcev je vpisalo 5422 oseb nemški jezik za občevalni, slovenski pa 18.313. Tujcev je 647, poleg Slovencev in Nemcev 87 Čehov, 6 Poljakov, 4 Hrvatje, 1 Rumunec in 138 Lahov. „Narod“ pravi, da ga je ta izid osupnil, nas je tudi; v resnici, skrbelo nas je za Ljubljano, ker so nemškutarji tako pritiskali na prebivalstvo. Zdaj se pač vidi, čegava je Ljubljana, to je veselo znamenje, priča nam, da so Ljubljancje ponosni na svojo narodnost. Nadejamo se, da v desetih letih število Nemcev še zelo skopni, ker starih renegatov bo malo več, njihova zalega pa je vedno manj rodovitna.

Zur Frage über die Gleichberechtigung der Slovenen se imenuje knjiga, katero je v Pragi izdal L. Pomladinovič. Izdatelj je ves predmet razdelil v sedem točk, ki so: 1. Slovenski narod. 2. Slovencev politično stanje. 3. Slovenski jezik. 4. Ljudske šole na Slovenskem. 5. Učni jezik v srednjih šolah in učiteljskih. 6. Jezik v uradih. 7. Liberalizem in klerikalizem. Knjiga je namenjena posebno onim, kateri iz nevednosti ali predsodkov na Slovence mrzé ter jim krivico delajo, pa tudi vsak drug najde v njej marsikaj, kar ga bode zanimalo.

Matične knjige za leto 1880 so dobivajo v tržaški čitalnici pri tajnistvu.

Beseda v tržaški čitalnici dne 26. t. m. je bila vrlo lepa. — Vseh 7 točec se je izvršilo tako natančno in izvrstno, da ne vemo, katere bi prvenstvo dali. Peveci so vse tri zборе peli tako harmonično in blagoslavno, kakor se more to pričakovati le od pravih umetnikov, katerim je Bog dal pevski glas; vodil jih je g. učitelj Dolinar, a videlo se je, da mu naloga ni bila teška, ker je imel pred sabo 46 najbolj izurjenih in izučenihi pevcev iz Trsta i njegove okolice, pevce, kateri tudi sami znajo pevske zборе voditi. Gg. Glaser in Hofbauer sta v kompoziciji „Planinski rog“ na citre, prvi z lokom, drugi s prsti, očarala vse občinstvo; proslavil se je zadnji tudi s teško kompozicijo „Spomin na Ems“, v kateri je pokazal dovršeno svojo tehniko. Gospica Schillbach in gospoda Dragatin in Polić so igrali iz opere Traviata na piano, gosli in orglje tako gibčno in harmonično, da so protresli vsako srce, in gospica Hakel nam je deklamovala Stritarjevega „Zgubljenega sina“ naravno i ganljivo ter nas z gladkim nežnim svojim glasom do solz ganila. Z lepim darom se ta gospodičina lahko meri v dramatik v marsikatero igralko, ki je na glasu. — Imeli smo tedaj lep večer i veselili se toliko bolj, ker je življenje v čitalnici tako srčno, prijateljsko i domače, kakor v družini mej brati i sestrami, za kar gre hvala odličnemu društvu in vodstvu, ki društvene namene krepko pospešuje.

Občni zbor „Delavskega podpornega društva“ se ni mogel vršiti, ker ni bilo $\frac{2}{3}$ udov, da bi se bila mogla pravila predgručiti in vstanoviti ženski oddeljek. Odbor sklienje tedaj občni zbor na 10. aprila v Rossetti-jevo dvorano. Veselica bode pa v nedeljo 3. aprila v istej dvorani s tem le sporedom: 1. Slava Slovincem zbor. 2. „Mrtvi vojak“ deklamacija. 3. Igra Ravni pot, najboljši pot. 4. „Na moru“ zbor. 5. „Črno-gorka“ deklamacija. 6. „Pelilnicova ženitev“ zbor. 7. Umrjeni car. 8. Igra „Sreč je odkrila“. 9. Zakletev viharja. — Začetek ob 7. uri s vstopnina 20 kr. za osebo.

RAZNE STVARI.

Potres na otoku Ischia je bil 5. t. m. tako strašen, da je polovico otoka skoraj popolnoma uničil. Prvi stres je trajal sedem sekund ter je mesto Casamicciola skoraj popolnoma porušil i kolikor hiš je še ostalo, podrl jih je drugi stres drugi dan. Nad 300 prebivalcev so mrtvih izvlekli izmeje razvalin; mnogo ranjenih pa v bližnji Neapel poslali. Otok je vulkanične narave i brez dvombe v zvezi z Vezuovom, ki prav zdaj meče lavo iz sebe.

Prijetno iznenadenje. Nek kmet je pri-nesel zadnje dni loz državnega zajma od leta 1860 praškemu bankirju Guthu, da ga zmenja, ker ga je v zadregi moral prodati. Uže mu je

bankir odšel zanj 266 gld. 7 kr. vendar pa pogleda še v svojo knjigo in opazi, da je loz zadel meseca novembra lanskega leta 50.000 gld. Ko je kmetu to prizanesljivo razodel, padel je ta skoraj v omedlevico i nikakor ni mogel umeti, kako bi to mogoče bilo, ker mu je nek dunajski bankir rekel, da loz še ni bil izžreban; se le, ko mu je bil drugo jutro denar izplačan, umel je svojo srečo.

Amerikanska svinjina. Časniki poročajo, da avstrijska in ogerska vlada prepoveste uvožnjo amerikanske svinjine. Na Italijanskem in Francoskem velja ta prepoved uže dalj časa.

Madjari in judo. „Pesti Naplo“ judom zelo na srce govori, naj se pomadjarijo, da bodo potem pravi rodoljubi, naj svoja imena promene v madjarska, ker to bi bil prvi korak, da se združijo z Madjari, da jih ne bo mogel nobeden zase reklamirati, ako bi dežela zopet prišla pod tuje gospodstvo. Priporoča jim posebno to le: 1. v trgovini in opravih naj rabijo izključljivo madjarski jezik; 2. pridige v sinagogi naj bodo madjarske, ne pa nemške, kakor so zdaj; 3. poduk v svetem pismu naj bo madjarski; 4. domá naj govoré le madjarski i nobenega drugega jezika. — Mislimo, da iz pomadjarjenih judov Madjarom samim ne bo mnogo pomagano.

Vse mesto „Stokholm“ je v snegu ali pod snegom, snežilo je tako hudo, da ga je 6 metrov na debelo padlo; štiri dni in noči je neprenehoma mlel, kakor bi bil moko sejal. Ves promet je ustavljen, nobene zveze ni s posameznimi trgi in mesti bilo te dni.

Ogenj kateri ne žge. V Parizu je znašel profesor Würz neko tekočino, narejeno iz kemičnih stvari, katera gori pa ne užge ničesa. Omenjeni profesor je v akademiji znanosti pomohil roko v tekočino, po glavi se namazal, pritisnil roko k luči in potem z roko užgal lase da so goreli, pa se niso nič prismočili, prav tako prsti na roki, pa ga ni nič peklo; to je ogenj, ki le sam sebe živi.

Reform, znani na Dunaj izhajajoči tednik, je nehala izhajati, ker se je združila s tednikom „Parlamentar“, Reform je bila Slovanom vedno prijazna, ter je donasala, posebno pod Schuselkovim uredništvom najboljše uvodne članke. Za Avstrijo si je pridobila velike zasluge.

Iz vseh slovanskih dežel pojde letos na slavnost sv. Cirila i Metoda (5. julija) mnogo odličnih Slovanov v Rim, da se poklonijo sv. Očetu za veliko dobroto in ljubezen, katere je Slovanom razodel v svojej encikliki.

Izjave zoper demonstracije dunajskih studentov. Demonstracije dunajskih studentov so potihnole i žalosten konec vzele. 17. t. m. so poslali dunajski obrtniki Lienbacherja deputacijo, katera se mu je zahvalila, da se je tako potezal za promembo volitvenega reda. Rekla mu je, naj ga ne motijo demonstracije, i naj le tako še dalje dela za male obrtnike, i naj si bodi v zvesti njihove hvalečnosti. — 18. t. m. pa je prišla k njemu deputacija vsenčiliščnikov, ter izrekla, da obsoja demonstracije i da je ves škandal napravilo 60 do 70 studentov, večidel judov.

Lienbacher gotovo sam ni mislil na tako naglo zadoščenje. Vse to pa tudi jasno kaže, da centralisti nobene zaslombe nima jo več mej ljudstvom, ampak da se naslanjajo le še na drhal.

Sedanji kitajski cosar se imenuje Quang-su. Rojen je bil v letu 1871 ter ima 350 milijonov podanikov, tedaj skoraj dvakrat toliko, kolikor ima Evropa prebivalcev. On ima 9.980.900 konj, 67.020 kamel, 1.200.000 vol, 248.000 ovac itd. Ako bi hotel na vsacega konja, kolikor jih ima, sest, umrl bi, predno bi na zadnjega sedel, če tudi ima stoprv 10 let, ker je njihovo število veliko večje, nego vseh vojaških konj na Nemskem in Francoskem. Ako bi se njegove kamele, druga za drugo, postavile v vrsto, stale bi od Trsta do Prage. Ker vol ne more pojesti, prodati pa mu jih ne dopušča visoko njegovo dostojanstvo, zato jih večidel starost spravi z sveta.

Prodrznost na morji. V nedeljo 13. t. m. so se v majhnem čolnu peljali iz Pulja v Bazau vojaške mornarice pristav g. Dornbach, potem gg. Ripper in Kubin in kadet g. Griesl ter srečno dospeli na mesto, kder so ostali do večera. Ko so nazaj veslali, vstala je precej

močna burja in bili so v velikej nevarnosti, zato jih je sprejel Lloydov parnik na krov in v Bazau izkrcal. Ali mladi gospodje so hoteli na vsak način po morji v Pulj in zares so odveslali, če tudi so jih ribiči svarili. Burja pa jih je zanesla na plano morje in videli so jih še ob devetih zvečer iz preluka Pennede. Lukni admiralat je na to sporočilo takoj poslal iz luke parne barke in parnik Triton, ki je 30 milj daleč v morje odrinol, a ni jih našel. Več dni potem se o njih nič ni čulo; zdaj pa se je zvedela strašanska njihova osoda. Italijanski parnik Tirreno je našel 50 morskih milj od Al-beronij pri Promontorji sedem dni pozneje čolu s tremi mrtvci. Komisija iz Benetke se je pre-pričala, da so ti za gladom poginoli mrtveci trije zgoraj imenovani prodrzneži. Četrtega pa ni bilo v čolnu, i doslej ga niso našli ni živoga ni mrtvega, zato se misli, da je skoraj gotovo v morje skočil, da bi se otel, ali iz obupnosti. Z morjem se ni šaliti, ono nema srca!

Operno gledišče v Nici je 23. t. m. pogo-relo. Ogenj je vstal pri početku predstave, počila je plinava cev. Nesreča je strašna, ker je pri tem skoraj 200 oseb življenje zgubilo.

Južno želenico, ki je bila doslej davka prosta, prisilila je vlada, da bo odslej 3 milijone davka na leto plačevala. Da je stara vlada še na krmilu, ne bi država tega davka ulekla, ker stara vlada i stara večina v državnem zboru ste znali zase skrbeti, za državo i ljudstvo pa niste imeli dosti srca.

Kuga je vstala v mestu Tjafar v Mezopo-tamiji. Tako je poročil najprej ruski konzul iz Bagdada; poznejši novice pravijo, da se kuga širi.

Imenovanje. Za pokneženega škofa na Du-naji utegne biti imenovan vojni škof dr. Gruša. Tega gospoda v vseh krogih jako hvalijo. On je jako učen, velik ljudoljub ter ima sploh vse lastnosti, ki so potrebne za tako težavno in častno službo.

Javne dražbe.

V Kanalu posestvo Janeza Šuligoja iz Dola, cenjeno 6130 gl. 2 aprila, z opovmba, da se ta dan tudi pod ceno prodaja.

V Pazinu posestvo Andreja Korena iz Pasa, cenjeno 815 gld. 23. aprila, 27. maja.

V Bujah posestvo bratov Gordaš iz Vila-nove, cenjeno 1107 gl. 31. marca, 2. maja 4. junija.

V Pazinu hiša in posestvo Antona Ukala iz Brbora, cenjeno 1899 gl. 20. aprila, 18. maja, 20. junija.

V Kanalu posestvo Antona Pertovta, 9. aprila, 7. maja, 11. junija.

Vse dražbe bodo od 9. do 12. ure.

Tržno poročilo.

Kava se stanovitno prodaja po trdih cenah ter gre dobro izpod rok, posebno Rio.

Po cukru ali sladkorji je mnogo prašanja in cene so mu nekoliko porastle.

Se žitom je bila zadnje dni zelo slaba kupčija, zato in ker je malo prašanja po njem, znižale so se cene, vendar le neznatno.

Sadja pa se je mnogo spečalo, posebno pomerane in limon po trdnih cenah; proti koncu tedna pa so začele cene nekoliko odjenjevati, ker je mnogo v Siciliji in Apulji nakupljenega blaga na potu v Trst; z rožičami pa je bila le srednja kupčija.

Surove in posušene smokve se prodajajo po starih cenah. V začetku minolega tedna so bile cene precej napete, proti konci so pa nekoliko popustile.

Sultaninam je cena nekoliko poskočila ter se trdno drži.

Olje navadno laško se trdno drži starih cen ter je z njim precej živa kupčija.

Petrolija se je zadnje dni le malo i po nekoliko nižjih cenah prodalo, ker je bilo malo prašanja po njem.

Laškemu pšenu ali rižu je cena zdlatno padla, ker je blaga obilo, prašanja po njem pa malo. To velja tudi o indiskem rižu.

Domači pridelki se drže po starih cenah, a prašanja ni obilo po njih.

Les je vedno zelo zanemarjen i nič še ne kaže, da bi kupčija bolj oživela.

Seno in slama po starih cenah.

Prihodnjie prinesemo obsiren i natančen borsni cenik.

Dunajska Bors

dne 30. marca.

Enotni drž. dolg v bankovih	75	gld.	65	k
Enotni državni dolg v srebru	76		65	
Zlata renta	93		50	
1860. državni zajem	129		70	
Delnice narodne banke	808			
Kreditne delnice	298		90	
London 10 lir sterlin	117		20	
Srebro	—		—	
Napoleoni	9		27 ^{1/2}	
C. kr. cekini	5		49	
100 državnih mark	57		15	

Advokat Dr. Biziak

Je preložil svojo pisarnico v novo hišo
& BERLAM-A

via Torrente st. 24. II.
nadstropje.

Nekdaj pri Miliču, blizu „Caffè
Chiozza.“

(3—3)

Ravnanje z vinom

se djansko uči v novo izdani knjigi z recepti, ktera obsega: navod k požlahtenju kislega, pustega natornega vina, napravlanje vina brez grozdja: vina iz drožij (iz 100 litrov 1000 litrov) s pristavkom popolnoma zdravih snovi za ceno domačo pijačo, in fina vina v butelje; dalje naredbo umetne prav dobre pijače iz sadu, vinskega octa, octove esence, žganja, rumu, likera, sadnih izlečkov, drožij, dišav, zdravilnih spiritoznih balzamo, mila, in nad 1000 trgovinskih stvari, ktere dajejo več ko 100 % dobička. — Cena 3 fl. — Narocuje se z gotovim denarjem ali poštnim povzljem pri: Marija Hrdlička, c. k. priv. lastnica, Wien, Wieden, Hauptstr. N. 36, I. Stock 34. — (24—3)

Vabilo na naročbo

na prvi avtonomistički, Slovanom prijazni dvakrat na dan na Dunaji izhajajoči politički časopis

„Tribüne“.

Pe dolgoletnih naporih in večkratnih poskusih posrečilo se je slednjič na Dunaji ustanoviti veliko dvakrat na dan izhajajoče glasilo v nemškem jeziku, kateremu je pri zastopanju avtonomističkih idej naloga na sedežu avstrijskega državnega zastopstva delovati za narodno in politično ravnopravnost narodov in boriti se zoper narodna nasilstva.

Dosedanje držanje lista priča o koristi vsredotočenega publicističnega zastopstva in ležeče je na naših avtonomističkih strankah in na slovanskih krogih obče, da se osigura to za splošne njih interese vsevažno političko podjetje po moralnem in gnotnem podpiranju in da po kolikor mogoče največjem razširjenju tega lista ustvari vezilo za narodno svobodo in za pravne terjatve narodnosti.

Zato vabimo vse avtonomističke kroge in vse slovansko razumnstvo, da krepko podpira v nemškem jeziku izhajajoče „Tribüne“ in da smatra nje razširjenje za splošno korist.

Pogoji za naročbo dvakrat na dan izhajajočega lista so zelo ugodni in tako preračunjeni, da je to glasilo lahko pristopno v najširše kroge.

Narocuje se: S pošiljanjem po pošti v Avstriji in na Ogerskem: (Jutranji in večerni list) za mesec 1 gold. 60 n., za četrto leto 4 gold. 50 n., za pol leta 9 gold., za celo leto 18 gold. (Vsak dan dvakratno pošiljanje po pošti stane za mesec 40 n. več).

Posamezne jutranje številke veljajo 3 n.

Posamezne večerne „ „ 2 „

Zaloga „Tribüne“: Wien, I. Domgasse 9.

2—1

Krompir rumeni

naj bolje sorte za sajenje ino izvrstni za mizo iz sarinjske doline, kateri v vsaki, tudi naj slabjei peščenati zemlji dobro shaja; potem znamenljivo štajarsko deteljno seme po nizki ceni se dobiva pri posestniku: Jaka Janič v Zveru (Sachsenfeld) pri Celji (Cilli) na Štajarskem.

(3—3)

Zimsko zdravilo.

Wilhelmov

hladilni, protirevmatični

kričistilni čaj.

ki ga izdeluje

Franc Wilhelm,

Iekar v Neunkirchen (Dol. Avstr.)

Je dobro zdravilo zoper krč, trganje, otroče žile, zoper zastarane trdovratne bolezni, zoper odprto rano, zoper hraste in spolske bolezni, zoper mazulje po životu in na licu, goba, sifilitične otekline, zoper prebavna jetra in obisti, zoper zlato žilo, in zlatenico, zoper bolezni v živcih, zoper bolečine v kitah in žilah, zoper tškanje v zolodcu, zoper zaprtje vetrov in spodnjega telesa, tškanje vode, polucije, možgano slabost in ženski tok, zoper skrofeline in bramerke in take bolezni.

Na tisoče pohvalnih pism to potrjuje. Sprječevala pokazemo zastoj, če kdo zahteva.

Zaboji so razdeljeni na osam kosov, vsak kos za 1 goldinar, kodek in zavitek stane 10 kr.

Varovati se je ponarejenih izdelkov, zato saj se gleda naše marke, ki so v mnogih državah postavno branjene.

Prodajo pa ta čaj: v Ljubljani: Peter Lanning v Trstu: Jak Serravallo in Ed. pl. Leitenburg lekarja

6—2

Spomladansko zdravilo.

Glavna zaloga

izvrstna

PIVE iz pivovarne STEINFELD

(bratov Reiningshaus v Gradcu)

PRI ANT. DEJAK-U JUN.

via degli Artisti v Trstu.

Prodaja v sodcih in boteljah.

52—13

Dosej še nedoseženo zdravilo

zoper

TRGANJE PO UDIH in revmatizem

pri čustalnih boleznih vsake vrste, pri trganju v obrazu, glavoboli, trganju v ledjih, ušesih, revmatičnej zoboboli, trganju v križu in členih, pri krču, splošnej slabosti mišic, pri tresenju, zamrlih udih zaradi dolgo boje ali starosti, pri bolečinah v zasopjenih ranah, pri mrtvici itd. — Je iz zdravilnih zelišč od lekarnarja Jul. Herbarbny na Dunaju napravljen

zeliščnih zelišč

„Neuroxylin“

Neuroxylin se rabi za vrbunje in ozdravlja zelo hitro in zanesljivo. Pri mnogih leta trajajočih poskusih v civilnih in vojskih bolnišnicah se je dokazalo, da je Neuroxylin najboljša bolečina tolažeče sredstvo, ki vplada tudi najhujše bolečine, ki se celo pri zelo zastara njih boleznih popolnoma preženejo. Ugodna pri znanja slavni zdravnikov in stotera zahvalna pisma to potrjujejo.

ZDRAVNIŠKO PRIZNANJE.

Gospodu Jul. Herbarbny lekarnarju na Dunaju.

Ker je porabil Neuroxylin, katerega ste Vi podarili garnizijski bolnišnici in je pri nervoznej glavoboli na eni strani in pri mišičnem revmatizmu z masiranjem vred zelo veliko koristil, zato prosim, pošljite bolnišnici 8 12 steklenice Neuroxylina močnejše vrste. S posebnim spoštovanjem.

Josef, dne 30. decembra 1879.

Dr. Fridr. Dückelmann

c. k. višji stabi zdravnik in voditelj garnizijske bolnišnice št. 12.

Cena: 1 steklenica (v zelenem zavoju) 1 gld. 1 steklenica močnejše vrste (v rdečem zavoju) za protin, revmatizem mrtvudenje 1 gld. 20 kr. po pošti 20 kr. za zavoj.

Vsaka steklenica nosi kalor znamenje pristnosti zgoraj natisneno po gosposki potrjeno varstveno marko.

Glavna pošiljatelna zaloga za deželo:

Na Dunaju, lekarnica „zur Barmherzigkeit“ g. J. Herbarbny, Neubau, Kaiserstrasse 90.

Zaloge: Carlo Zanetti, lekarnica via nuova 27.

Na Reki: M. Scarpa lekarnar; v Gorici: G. Christofletti lekarnar; v Ljubljani: J. Swoboda Jul.

Trkotky lekarnar; v Pulji: A. Wassermann, lekarnar.

12—6

SAMOUPRAVNO DRUŠTVO ZA ZAVAROVANJE POKOJNIN

za osebe rokodelskega, obrtniškega in trgovskega stanu ter njihove pomočnike

Vsacemu je znano in vsakdanje skušnje potrjujejo žalostno resnico, da je rokodelce, obrtniki, trgovci — naj si bode uže samostojen ali le pomočnik — od tega trenutka, ko postane nesposoben za daljše delo, na svoja stara leta odkazan na samega sebe, to je, da je sebi samemu v nadlogo. Zato se pa tudi uže dalje časa vsestransko in marljivo premišlja o tem, kako bi se imelo osobam našega stanu in delavskemu razredu sploh, v višje starosti pomagati. Nekateri pričakujejo pomoči od splošne dobrodelnosti; drugi je zelé od države; toda prvi in poslednji zastoj pričakujejo izpeljave teh idej uže mnogo dolžih let. Torej ne preostaja drugzega, ko da si rokodelci, obrtniki in trgovci pomagajo tudi v tem sami, kakor so si pomagali uže v tako mnogih družih zadevah.

Glede na to začeli so se nekateri praški obrtniki in trgovci dogovarjati z vzajemno zavarovalno banko „Slavije“ ter so izgotovili po vestnem posvetovanju in vedno imejo pred očmi potrebe našega stanu, posebna pravila samoupravnega društva za zavarovanje pokojnin osobam rokodelskega, obrtniškega in trgovskega stanu ter njihovim pomočnikom. V naslednjem priobčujemo glavne določbe teh pravil.

1. Namen temu društvu je: da zagotovi na podlagi vzajemnega zavarovanja osobam rokodelskega, obrtniškega in trgovskega stanu ter njihovim pomočnikom za starost ali pa, ako vsled bolehnosti postanejo nesposobni za daljši zaslužek,

dosmrtno pokojnino, da se ne bode potreba našim sostanovcem zanašati na milostine tujih rok.

2. Najmanjša letna vloga znaša 5 gld. av. v.; najmanjši mesečni obrok pa 50 kr. av. v. Torej postane lahko vsakdo, naj si bode še tako pielo plačan delavec, član društva.

3. Od vplačil za zavarovanje pokojnin ne more, dokler član živi, niti najmanjši znesek propasti in sicer niti vsled tega, ko bi član zamudil kacega obroka, ali ko bi sploh prenehal pokojninske vloge plačevati, niti iz kacega drugzega uzroka. Vsako posamezno plačilo smatra se namreč ko da bi se bilo enkrat za vselej vplačalo, vknjiži se k dobremu dotičnega člana in po tem odmeri pokojnina. Dokler traja zavarovanje, dovoljena je članu vsakršna sprememba. On more namreč vloge, katere si je bil prej sam določil, zmanjšati, zvišati ali pa popolnoma ustaviti ter jih kadarkoli pozneje zopet vplačevati začeti; da, celo trajanje zavarovanja more se po tem, kakršno je zdravstveno stanje in kakršno so gnotne okoliščine članove, skrajšati ali podaljšati.

4. Oni člani, ki so za slučaj smrti proti-zavarovali svoje vloge ali pa kapital, ki se jednaci skupnem znesku vpisanih vlog, imajo pravico, potem ko je njihovo članstvo trajalo vsaj uže tri leta, zahtevati posojilo do polovice vplačanih pokojninskih vlog. Obresti ne smejo presežati 6%. S tem postaja naše društvo ob enem tudi hranilnica in posojilnica.

5. Pokojnino se začno izplačevati članom še le mej 50. in 65. letom njihove starosti, vendar se pa lahko doseže prejemanje primerne pokojnine uže predno je dotični član izpolnil 50. leto, ako je vsled bolehnosti postal nesposoben za daljši zaslužek. Take dobrodelne določbe nima dosle nikak drug enak zavod.

6. Zaloge (fondi) se nalagajo:

a) v zastavnih listih hipotekarnih bank češ-

kega kraljevstva ter mejnih grofij Moravske in Istre. *)

b) v posojilih na taka zemljišča, ki dajo postavno sirotinsko varnost.

Da se pa tudi ta varnost za vse mogoče slučaje ohrani in utrdi, mora se v dolžnih listih o posojilih na zemljišča izrečno povedati, da se je posojilo izplačalo iz zaloge tega našega društva, hipotekarni zastavni listi pa se imajo kot izključljiva lastnina našega društva zaznamovati (vinkulirati).

Ne glede na to, da se naslanja vsak tak zastavni list na neko zemljišče sirotinske varnosti, jamči češka hipotekarna banka tudi s svoj rezervno zalogo, katere znaša uže več milijonov goldinarjev; razen tega pa jamči za hipotekarno banko po postavi tudi celo češko kraljevstvo. Nij si torej popolnejšega poročstva in večje gotovosti niti mogoče misliti. — Iste okoliščine veljajo tudi za moravske in isterske postavne po celj deželi zajamčene hipotekarne zastavne liste. Vsled teh varnostnih določeb in vinkulacije ostane premoženje tega društva, torej tudi društvo samo, za vseh mogočih okoliščin in za vse čase zagotovljeno.

7. Društvo upravlja v sporazumljenji z upravnim svetovlavlom banke „Slavije“ poseben nadzorovalen odbor, katerega volijo in dopolnjujejo pri oddelnih skupinah društveni člani, tako da imajo zavarovanci po svojih voljenih članih stalen upliv na upravo društva, torej tudi na društveno premoženje.

8. Isto tako ugodni so društveni tarifi. Ako na priliko 25 leten delavec od svojega tedenskega zaslužka 12^{1/2} kr. ali na mesec po 50 kr. vplačuje, zagotovi si s tem od svojega 65. leta dosmrtno pokojnino 144 gld. 58 kr. 30 leten rokodelce, obrtnik ali trgovec more si za

*) Samo Češka, Moravske in Istria imajo vrednostno listino, za katere jamči cela dežela.

KDOR BI GLEDE NAŠEGA DRUŠTVA ŽELEL KAKO POJASNILO, NAJ SE OBRNE do

glavnega zastopa banke „SLAVIJE“, v Ljubljani, na Dunajske cestišt. 7.

NADZOROVALNI ODBOR

samoupravnega zavarovalnega društva za zavarovanje pokojnin osobam rokodelskega, obrtniškega in trgovskega stanu pri vzajemno zavarovalnej banki „SLAVIJE“ v Pragi.

HINKO PŠTROS,

praški meščan; izdelovatelj stolpnih ur in elektromagnetnih aparatov; predstojnik praške obrtniške rokodelske „Besede“; podpredsednik gremija urarjev v Pragi itd.; predsednik nadzorovalnega odbora.